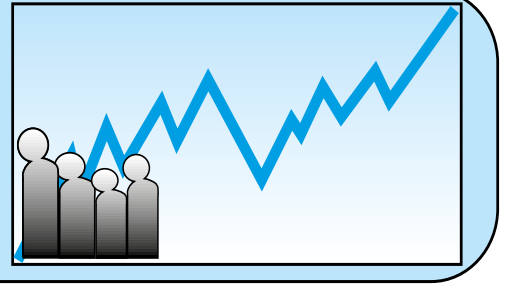

Yrityssperhe

2/2018

Kun on pimeää, ehkä pakkaneinkin, kannattaa sytyttää kynttilä ja antaa unelmille siivet. Lämpöisiä kesäpäiviä terassilla. Ideoita tehtaamme terassinäyttelystä, joka valmistui syksyllä.

*Nyt kiitämme RAKENTAVASTA yhteistyöstä
Toivotamme rauhallista Joulun aikaa sekä paljon tilauksia ja toimintaa
alkavalle UUELLE VUODELLE.*

KERA GROUP OY

- Pitkän kehittelyn ja testauksen tuloksena robottilinjamme puskee mittatarkan ja korkeat palonkestävyysvaatimukset täyttävän **ORIVENT SAVUNPOISTOKUILUN**, jossa yhdistyvät sandwich-elementin ominaisuudet. Eristemateriaalina mineraalivilla, pinnassa värivalmis teräsohutlevy.

- **Uusi ECO savunpoistoseinäluukku** integroidulla toimilaitteella esiteltiin rakennusalan FinnBuild messuilla lokakuussa.

• **KERA GROUP • KERAVENT • KERAPLAST** 16300 Orimattila p. 03 544 3100 www.keragroup.fi
Pääjälleenmyyjämme terasseissa: Tähtiterassit

Pääkirjoitus

Mikä ihmeen GDPR?

EU:n tietosuojasetus eli GDPR (General Data Protection Regulation) hyväksyttiin keuhällä 2016. Siirtymäaikaa siirtä asetukseen mukaiseen toimintaan oli kaksi vuotta. Se tarkoittaa, että yritysten ja yhteisöjen piti olla asetusten vaatimusten mukaisessa kunnossa jo keuhällä 2018. Asetus koskee kaikkia organisaatioita, jotka käsittelevät henkilötietoja ja sellaisiakin yrityksiä, jotka valmistavat, myyvät ja toimittavat henkilötietojärjestelmiä.

Asetus toi mukanaan laajan joukon uusia vaatimuksia nykyisten lisäksi. Asetukseen sisältyy aiemmasta poiketen voimakas sanktiointi. Varmastikin omien toimintaprosessien ja tarvittavien järjestelmämuutosten toteuttaminen on työläästä ja vie aikaa, ennen kuin ne saadaan asetusten mukaisiksi.

Koska asiasta on edelleen epätietoisuutta, on asian esille nostaminen vieläkin ajankohtaista, etenkin pienyritysten kohdalla, joissa lakien ja säädösten toimeenpano tuntuu usein "ylimääräiseltä" työltä vähäisten resurssien takia.

On ilmennyt tapauksia, että pienyritystä on luopunut kokonaan esim. asiakasrekisterin pidosta siinä pelossa, ettei sen toiminta ja tietosisällöt vastaa nykyistä asetusta. Tällainenhan ei ollut asetuksen tarkoitus, vaan tavoitteena siinäkin oli positiiviset asiat: henkilötietojen asianmukainen käyttö ja säilytys sekä kunnollinen dokumentointi siitä, miten tietoja käsitellään ja käytetään.

Vielä kerran asetuksen periaatteita pähkinänkuoressa (lähde: Yrittäjän tietosuojapaas):

Henkilötietojen käsittelyssä on noudatettava tietosuojaperiaatteita. Tiedot on kerättävä tiettyä, nimenomaista ja laillista tarkoitusta varten, eikä niitä saa käsitellä myöhemmin näiden tarkoitusten kanssa yhteen sopimattomalla tavalla. Henkilötietoja on käsiteltävä lainmukaisesti, asianmukaisesti ja rekisteröidyn kannalta läpinäkyvästi. Henkilötietojen on oltava rekisterin käyttötarkoituksen kannalta asianmukaisia, olennaisia ja tarpeellisia. Henkilötietojen käsittelyssä on varmistettava turvallisuus. Tiedot on suojattava luvattomalta ja lainvastaiselta käsittelyltä. Rekisterinpitäjän on varmistettava, että tiedot eivät häviä, tuhoudu tai vahingoitu vahingossa. Suojaamisessa on käytettävä asianmukaisia teknisiä tai organisatorisia toimia. Rekisterinpitäjä vastaa siitä, että henkilötietojen käsittelyn periaatteita on noudatettu. Tarpeen vaatiessa hänen on pystyttävä osoittamaan se. Näyttönä voi toimia dokumentaatio, kuten selosteet, ohjeet ja sopimukset.

Lisää aiheesta voi lukea Yrittäjän tietosuojapaasta, jonka voi ladata veloitusetta verkosta.

Jaakko Ansaharju

Yrittäjäpäivien 2018 osanottajia perhepotretissa.

Toimituksen osoite:

Jaakko Ansaharju
Rautatienkatu 32, 13210 Hämeenlinna
Puh. 040 506 3022. jaakko.ansaharju@live.com

Jäsenrekisteriasiat:

Pekka Kemppainen
Puh 0400 538 900, pekka@kempiiri.fi

Toimitus:

Päätoimittaja Jaakko Ansaharju
040 506 3022
jaakko.ansaharju@live.com

Sivunvalmistus Mekkala Tmi/Jarkko Kokkala,
0400 877 628
jarkko.kokkala@lightpress.com

Ilmoituspäällikkö Pekka Kemppainen
0400 538 900
pekka@kempiiri.fi

Lehden jakelu: Yrityksille 350 kpl.
Lehti ilmestyy kaksi kertaa
vuodessa.

Painopaikka: Lightpress Oy
Nummenniityntie 28
20780 Kaarina
Puh. (02) 277 4444
www.lightpress.com

YRITYSPERHE RY:n JÄSENHAKEMUS

**Jäsenhakemuksen voi täyttää
kotisivuillamme tai alla.**

yritys- tai henkilönimi

lähiosoite

paikkakunta

puh. fax tai sähköpostiosoite

yrityksen toimialue

- Yhteisö- eli yritysjäsenmaksu
50 EUR/vuosi.
- Yksityinen henkilöjäsenmaksu
20 EUR/vuosi.
- Kannatusjäsen jäsenmaksu
min. 100 EUR/vuosi.

Hallitus käsittelee jäsenhakemuksen ja lähettää uudelle hyväksytyille jäsenelle tai yritykselle laskun jäsenmaksusta.

jäsenhakemuksen hakijan allekirjoitus

Postita hakemus osoitteelle:

Yrityssperhe ry
c/o Heinolan Yrityssuunnittelu Oy
Lamminraitti 18
16900 Lammi

Puheenjohtajan palsta

Pitää luottaa

No, kun ei ole sitä ensimmäistä sanaa.

Luottamus on asia, josta puhutaan paljon, mutta jota ymmärretään huonosti. Luottamus on yhteistyön ja yhteiselämän tärkein ehto. Luottamuksen puute johtaa ennen pitkää tilanteeseen, missä yhteistyön tekeminen on täysin mahdotonta.

Olen tuntenut monta kertaa iloa luottamuksen osoituksesta toista kohtaan tilanteessa, kun kaksi tai useampi henkilö on perustanut yrityksen. Ennen perustamiskirjan allekirjoitusta on allekirjoitettu osakassopimus. Siihen on kirjattu ainakin tulevan yrityksen liikeidea ja arvot. Osakkaiden tehtävät yrityksessä. Usein myös todetaan, että jokaisen työpanos on yhtä arvokas per työtunti. Koska ihminen on vain ihminen, on myöhemmin jonkun muisti saattanut muuttua valikoivaksi. Mutta onneksi aluksi laadittuun luottamusasiakirjaan voidaan aina palata. Hyväkään muisti ei ole yhtä hyvä kuin hiukkanen mustetta.

Katsopa vaikka ympärillesi ja tarkastele, miten luottamus ja sen vaikutukset näkyvät elämässäsi. Mikä merkitys luottamuksella on ollut luodessasi suhdetta puolisoosi, ystäviisi ja työkavereihisi? Miten se suuntaa joka päiväistä toimintaasi? Sitä, missä työskentelet, sitä mihin päädyt tekemään ruokaostoksesi tai sitä, kenet valitset lääkärinksesi sairastuttuasi. Aivan. Luottamus suuntaa koko elämäämme. Emme ole valinneet ympäristöämme sattumalta, se on luottamuksen tulosta.

Raamatussa luottamuksesta puhutaan todella monissa kohdissa. Esim: Jes. 30:15-22 puhuu hiljaisesta luottamuksesta.

Olemme viime aikoina saaneet lukea lähes joka päivä lehdistä, kuulla uutisista mihin epäluottamus on johtanut. Kuitenkin koko demokraattisen yhteiskunnan kulmakivi on luottamus. Vaikka kerrotaan Leninin aikanaan sanoneen, että luottamus hyvä, kontrolli parempi.

Risto Siilasmaa kertoi lehtihaastattelussa Nokian tilanteesta, että sen suurin ongelma oli henkinen, ja sen synnytti yhtiön aiempi menestys. Nokiasa huonot uutiset eivät kantautuneet alhaalta ylöspäin, sen esti pelon kulttuuri: huonojen uutisten tuoja sai kokea nahoissaan, ettei viestiä olisi kannattanut kertoa.

Mikael Pentikäinen lähestyy kirjassaan luottamuksen rakentamista siten, että on syytä välttää äärilaitoja: epäluottamusta ja sokeaa luottamusta. Epäluottamuksessa ei luota, sokean luottamuksen tilassa luottaa liikaa tai ainakin antaa ymmärtää, että luottaa, kun ei halua tarttua faktoihin ja korjata asioita. Toisella laidalla epäillään liikaa, toisella ollaan herkkäuskoisia tai petetään tietoisesti itseä ja muita. Sellainen naiivius ei ole hyväksi eikä rakenna luottamusta.

Terveestä ja rohkeasta luottamuksesta ei ole pitkä matka epäluottamukseen ja epäilyyn. Luottamuksesta on myös lyhyt matka sokeaa luottamukseen, jossa luotetaan, vaikka siihen ei olisi kokemuksen ja tosiasioiden valossa aihetta. Sokeassa luottamuksessa järki joutuu vangiksi ja luottamisesta voi tulla itseisarvo. Sokea luottamus voi olla myös liiallista itseluottamusta, liian suuria luuloja omista voimista ja kyvyistä. Kreikan velkakriisi oli hyvä esimerkki, mihin sokea luottaminen ja toisaalta tietoinen harhaanjohtaminen oli viedä koko Euroopan.

Sokea luottamus voi olla tyyppillistä uskonnollisissa yhteisöissä, joissa johdon seuraamisesta tehdään uskon tunnusmerkki. Kun kuuliaisuus on toistuva uskonnollisen retoriikan käsite, varoitusvalojen on hyvä syttyä. Ryhmästä sulkemisen pelko voi ruokkia sokeaa luottamusta ja pimeää kuuliaisuutta. Maailmanhistoria tuntee monta esimerkkiä siitä, kun johtajaa on seurattu kuuliaisesti käyttämättä järkeä ja torjumalla avointa ja läpinäkyvää keskustelua.

Euroopan ehkä tunnetuin epäluottamuksen symboli oli Berlinin muuri. Olimme 90-luvun puolivälissä kiertämässä autolla Itämeren, ja siitä yhden päivän Berliinissä. Kävimme tietysti myös Berliinin muurin raunioilla. Siellä yksi hieman nuhruisen oloinen mies myi pieniä betonin palasia, jotka olivat puretusta muurista. Muutamalla kolikolla ostin yhden palasen. Nyt jälkikäteen olen ajatellut, että mitähän tuolle miehelle, joka mahdollisesti oli itekin ollut kyseisen muurin rakentaja, jäi käteen, kun peltiämpäreissä olevat betonin palaset oli myyty. Ei varmaankaan yhtään mitään, korkeintaan ikäviä ja tuskaisia muistoja.

Samuel Johnson on todennut, että ei ole ystävyttä ilman luottamusta, eikä luottamusta ilman integriteettiä. Sana integriteetti kätkee niin paljon sisälleen, että joskus Yrittäjä-päivien yhden luennon otsikkona voisi olla: Mikä kumman integriteetti.

Voiko menetetyt luottamuksen palauttaa?

Ainakin kannattaa yrittää. Palautuksen tiellä voi olla vuoren kokoinen este tai ainakin haaste.

Ensimmäinen askele on kuitenkin anteeksi pyytäminen ja sitten anteeksi antaminen. Ei varmaankaan ole sattuma, että Jeesuksen opettama Isä meidän rukous on Raamatussa. "Anna meille anteeksi meidän syntimme, niin kuin mekin annamme niille, jotka meitä vastaan ovat rikkoneet".

Niin kauan on toivoa, kun on elämää.

Kun yrityksen organisaatiossa vallitsee luottamuksen ilmapiiri, sen on mahdollisuus kanavoitua luottamuspääomaksi ja edelleen taseen nettovarallisuudeksi. Hyvin toimivaa organisaatiota ei voi rakentaa käskyttämällä, mutta se voi syntyä avoimuudella, rehellisyydellä ja luottamuksella. Paras lukittu ovi on sellainen, jonka voit jättää avoimeksi.

Luota.

Lopuksi Anna-Maija Raittilan sanoin:

Isä. Herätä minut seuraamaan tahtoasi. Rohkaise silloin kun pakenisin, avaa silloin, kun sulkisin. Anna omista käsistäs silloin kun torjuisin tai valitsisin väärin. Lämmitä silmuja auki, hedelmiä kypsiksi. Kutsu elämän uusia oksahaaroja kukoistamaan silloin, kun ihmissäännöillä katkoisin ja sitoisin itseäni ja toisia – lepytä minua lapsenkuuliaisuuteen. Hiljennä minua katselemaan Jeesuksen Kristuksen kasvoja, kun luulen itsekkyyttä rakkaudeksi, tai toisen hädän unohtamista vapaudeksi.

Anna henkesi vaeltaa kanssani niin, ettei yksikään elämänihiukkanen kääntyisi tänään pois sen päämäärän suunnasta, jonka sille annat.

Olipa tilanne kuinka tukkoinen tahansa, jos me vain tyydyimme hiljaa kuuntelemaan Pyhän Hengen ohjausta, suunta on aivan selvä. Se on rakkauden suunta. Ja rakkaus on niin kevyt siksi, että sillä ei ole mitään argumentteja. Ei vastaan eikä ehkä puolestakaan. Niin kevyt on rakkaus.

Riemullista Vapahtajamme syntymäjuhlan aikaa!

Raimo Raittinen

Teksti ja kuvat Jaakko Ansaharju

Raimo Raittinen puheenjohtajaksi

Heinolan Yrityssuunnittelu Oy

Heinolan Yrityssuunnittelu Oy:n toimisto sijaitsee Lammin keskustassa vastapäätä Lammin keskiaikaista kirkkoa Lamminraitin varrella. Yritys toimii kirjanpito- ja yrityssuunnittelualalla. Palvelutuotteina ovat kirjanpito-, palkanlasku- ja tilinpäätöspalvelut lähinnä pk-yrityksille, yhdistyksille ja tiehoitokunnille. Tilinpäätössuunnittelu tapahtuu aina yhteistyössä asiakkaan kanssa. Yhtenä tärkeänä tavoitteena on optimoida asiakkaan tämän toiminnasta aiheutuvat verot.

Halutessaan asiakas saa yrityksen kautta myös auktorisoidun tilintarkastajan.

Toisena palvelukokonaisuutena Heinolan Yrityssuunnittelu Oy tarjoaa kokonaisvaltaista taloushallintopalvelua, joka voidaan räätälöidä asiakkaan toivomaksi paketiksi. Palvelupakettiin voi kuulua laskutus, laskujen maksupalvelu, palkkojen ja viranomaismaksujen maksatus, myyntireskontran seuraaminen, laskujen perintäpalvelut, tulosenusteet investointirahoituksia varten sekä muut taloushallinnon palvelut asiakkaan tarpeiden mukaan.

Kolmas palvelualue on yrityksen perustamiseen ja yritysjärjestelyihin liittyvä konsultointi. Tämän palvelukokonaisuuden parissa Raimolla on edelleen tärkeä rooli. Jos olet perustamassa yritystä, Heinolan Yrityssuunnittelu Oy auttaa sinua valitsemaan tarpeittesi mukaisen yhtiömuodon sekä laatii kaikki tarvittavat asiakirjat ja

laatii rahoitustarvelaskelmat ja ennusteet. Yritys antaa asiakkaalle tarvittavat tiedot verotuksesta, viranomaismenettelyistä, vakuutuksista ja muista käytännön asioista.

Yrityskonsultoinnissa asiakkaiden käyttöön on mahdollisuus saada HHJ-tutkinnon suorittanut ammattilainen,

jolla on monipuolinen ja pitkä kokemus PK-yritysten hallitus- ja johtoryhmäyöskentelystä.

Kaiken kaikkiaan asiakas saa Heinolan Yrityssuunnittelu Oy:ssa asiakaslähtöisen, luotettavan ja räätälöidyn palvelun

Lappeenrannan yrittäjäpäivien 2018 yhteydessä pidettiin aikaisemman tavan ja yhdistyksen sääntöjen mukaan yhdistyksen sääntömääräinen kokous. Siinä Yrityspärihe ry:n hallituksen erovuoroisten tilalle valittiin joko uudet jäsenet tai erovuoroiset uudelleen sekä hallituksen puheenjohtajan. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Raimo Raittinen ja uudeksi jäseneksi Eija Rintala. Yrityspärihe-lehti toivottaa valituille antoisaa ja tuloksellista kautta yhdistyksen hallintotehtävissä.

Raimo Raittinen on kokenut tekijä hallintosaralla. Hänellä on vastaavia hallintotehtäviä ja -vastuita jo aikaisemmalta uralta. Hän on ollut Yrityspärihe ry:n hallituksen jäsenenä kaksi kautta ja hoitanut talousvastaavan sekä varapuheenjohtajan tehtäviä.

Raimo perusti vuonna 1993 Heinolan Yrityssuunnittelu Oy:n, jossa toimi pääasiallisena osakkaana pitkään. Nyttemmin on sukupolven muutokseen liittyen tehty omistusjärjestelyjä siten, että pääosakkaana ja toimitusjohtajana toimii Raimon tytär Elina Nieminen ja Raimo on "osaikaeläkkeellä" vähemmistöosakkaana hoitaen tietyt sovitut tehtävät yrityksessä.

Raimo ja tyttärensä Elina Nieminen.

Yrityspärihe ry:n hallitus

Yrityspärihe ry:n hallitus koostuu tällä hetkellä seuraavista henkilöistä:

Raittinen Raimo, puheenjohtaja, Heinolan Yrityssuunnittelu Oy
Gustafsson Mailiss, varapuheenjohtaja, henkilöjäsen
Hintsala Kari, sihteeri, henkilöjäsen
Ansaharju Jaakko, päätoimittaja, Manageat Ky
Hiltunen Heikki, jäsen, Info Porin Kirjakauppa Oy
Jokela Timo, jäsen, Joticon Oy
Kulju Anneli, jäsen, T:mi Anneli Kulju
Nieminen Seppo, jäsen, Keragroup Oy
Rintala Eija, jäsen, Palvelukeskus Vaahtera Ky

Jäsenrekisterin hoitajana ja ilmoitusvastaavana toimii Pekka Kempainen, Kempipiiri Oy

Tarkemmat yhteystiedot www.yrityspärihe.fi/yhteystiedot/

Kutsu kevään 2019 opintomatkalta Kanadan Torontoon ja Barrie'n

Teemme kevään 2019 opintomatkan Kanadaan 26.4...5.5.2019 välisenä aikana.

Perjantaina 26.4.2019 lennämme Reykjavik'n kautta Torontoon ja sieltä matka jatkuu bussikuljetuksena (n. 1+ h) Barrie'n ja majoitumme siellä korkealuokkaiseen hotelliin.

26...29.4.2019 välisen ajan vietämme **Barrie'ssa** (<https://fi.wikipedia.org/wiki/Barrie>), jossa meillä on yrityskäyntejä ja pääsemme tutustumaan niiden toimintaan ja haasteisiin. Näitä kohteita ei ole vielä lopullisesti päätetty, mutta tulemme konsultoimaan aiheesta mm. Hannu Hakkarasta, joka asuu ja toimii juuri Barrie'n kaupungissa, jossa olemme majoittautuneena.

Barrie'ssa vierailimme kristittyjen ystäviemme kodeissa ja sunnuntaina seuratilaisuudessa klo. 11.00. Ohjelmaan sisältyy myös käynti Wasaga **Beach'lla**, joka on maailman pisin makean veden hiekkaranta. <https://www.ontarioparks.com/park/wasagabeach>)

Näinä päivinä on myös tilaisuus harrastaa shoppailua mm. paikallisessa ostoskeskuksessa Tangeroutlets, Cookstown (<https://www.tangeroutlet.com/cookstown>)

Tiistaina 30.4 siirrymme Torontoon maailmankuulujen Niagaran putousten kautta (https://fi.wikipedia.org/wiki/Niagaran_putoukset)

1.5...5.5.2019 välisen ajan vietämme **Torontossa** (<https://fi.wikipedia.org/wiki/Toronto>), jossa teemme kiertoajelun kaupungissa ja tutustumme lähemmin kaupungin nähtävyyksiin, kuten China Town (https://en.wikipedia.org/wiki/China-town,_Toronto) ja CN Tower'iin (https://fi.wikipedia.org/wiki/CN_Tower), jossa lounastamme. Torontossa vierailimme myös Suomi-Kodissa, joka on perustettu n. 30 vuotta sitten suomalaisten vanhusten hoitokodiksi. Muilta osin Toronton matkaohjelma tarkentuu myöhemmässä vaiheessa.

Sunnuntaina 5.5.2019 lennämme samaa reittiä pitkin takaisin Helsinkiin, jonne saavumme maanantaina 6.5.2019 iltapäivällä

Alla oleva hinta sis. mm. matkat (lento, bussit), majoitukset (aamiaisella) ja opaspalvelut. Hinta on Pohjola matkatoimiston tarjouksen mukainen ja se on laskettu n. 45 hengen ryhmälle. Yllä esitelty ohjelma tulee tarkentumaan myöhemmin järjestelyjen edetessä ja lähetetään ilmoittautuneille ennakoon.

Hinta

Jäsenet

€ 1.700;- / henk.

Ei-jäsenet

€ 1.900;- / henk.

Ilmoittautuminen viimeistään perjantaina 22.12.2018

Ilmoittaudu yhdistyksen sähköpostiin yrityspäri@luukku.com tai nettisivuilta <https://www.yrityspäri.fi/tapahtumat-ja-matkat/ilmoittautumislomake>. Mainitse osallistujien nimet ja yritys. Ilmoittautuminen astuu voimaan maksamalla pankkiin Yrityspäri ry:n tilille FI70 1025 3000 2084 81 varausmaksu € 300;- per henkilö. Mainitse viitetiedoissa osallistujien nimet ja yritys.

Matkan loppuerän maksamisesta lähetetään ilmoittautuneille vielä erillinen tiedotus.

Huomatkaa erittäin tärkeää!!

Ilmoittautuminen on sitova ja ennakkomaksua ei voida palauttaa. Esteen sattuessa on tärkeää, että olette ottaneet matkavakuutuksen mielellään jo ennen varausta, jolloin sieltä voi hakea korvausta vakuutusehtojen mukaisesti.

Yrityspäri on varannut ennakoon 45 paikkaa lennoille Torontoon ja takaisin ja paikat varataan ilmoittautumisjärjestyksessä. Pyydämme teitä vahvistamaan ja maksamaan ennakkomaksun mahdollisimman nopeasti. Ennakkotiedustelujen perusteella, matkalle on suurta kysyntää.

Tervetuloa runsain joukoin tälle ainutlaatuiselle ja unohtumattomalle matkalle.

Järjestelytoimikunta

Hanni Hartikka

040-5083460

Raimo Raitinen

0400-844674

Teksti Jaakko Ansaharju, kuvat Marjo Nieminen

2018 YRITTÄJÄPÄIVÄT Holiday Club Saimaassa

Vuoden 2018 yrittäjäpäivät pidettiin 31.8-2.9.2018 Holiday Club Saimaassa, joka sijaitsee kaakkois-Suomessa Lappeenrannan Rauhassa, lähellä Imatran keskustaa Saimaan vesistön ihanissa maisemissa. Imatralle on matkaa seitsemän, Lappeenrantaan 35 kilometriä. Club Saimaassa on helppo viettää rentouttava kylpyläloma. Kylpylä tarjoaa elämyksiä kaikenikäisille. Tunnelmalisessa sirkusteemaisessa kylpylässä nautitaan poreista, lasketaan vesiliukumäkiä ja rentoudutaan Saunamaailman ja Harmony Spa -hoitojen hemmottelussa. Kaiken kaikkiaan Club Saimaa tarjoi oivat kokous- ja koulutustilat ja kohtuuhintaisen ylläpidon ja majoituksen. Ympäristön kauniit maisemat yllyttivät osallistujia liikkeelle luontoon, jossa ahkerasti käytiinkin.

Työpari Ari Koponen ja Markku Leivo olivat rakentaneet monipuolisen ja kiinnostavan ohjelman, mistä heitä kiitettiin osanottajien

taholta useaan otteeseen. Päivät alkoivat perjantaina lyhyen alkuseremonian jälkeen golf-turnauksella, jonka mestariksi tällä kertaa leivottiin Kari Hintsala. Niille, jotka eivät vielä ole rakastuneet golfiin, oli mahdollisuus ulkoiluun ja erilaisiin liikunta-aktiviteetteihin. Illalla koimme yhteiselle ilta-palalle, jossa oli mahdollisuus rupatteluun ja seurusteluun.

Yrityskäynti Rautarakenne Leivo Ky:ssä

Lauantaina aamiaisen jälkeen lähdimme yritysvierailulle Lappeenrantaan. Kohteena oli Markku Leivon yritys Rautarakenne Leivo Ky, joka on toiminut jo pitkään, vuodesta 1956 lähtien. Markku otti meidät vastaan yrityksen henkilökunnan ruokailutiloissa, jonne isäntä oli kattanut vielä tukevan aamiaisen. Alkuvirren jälkeen Markku esitteli yrityksen nykypäivän ja kehityksen poimien mielenkiintoisia yksityiskohtia taipaleen varrelta.

Toimitusjohtaja Markku Leivo.

Rautarakenne Leivo Ky on EN ISO 1090 -sertifioitu monipuolinen metallialan yritys, jossa riittää kapasiteettia ja tietotaitoa joustavasti yksittäisistä töistä aina isoihin sarjoihin asti. Yrityksen erityisosaamista on vahvat ja kestävät teräsovet ja julkisivut, mutta yhtiö palvelee myös asiakaslähtöisesti yksilöllisissä tarpeissa kaikissa teräs- ja alumiinitöissä. Asiakaslähtöisyys on tärkeintä: lujan kokemuksen ja monipuolisen osaamisen omaavat ammattilaisemme palvelevat joustavasti hitsauksen, koneistuksen, levyleikkauksen ja särmäyksen kokonaisratkaisuihin aina tuotannosta asennukseen asti.

Yrityksen tuotteina ovat teollisuuden taitto- ja nosto-ovet sekä teräs- ja alumiiniprofiileista valmistetut ikkunat ja lasiseinät. Rautarakenne Leivo Ky tarjoaa myös yritysten ja yksityisten tarpeisiin yksilölliset julkisivuratkaisut aina kokonaisuudesta yksityiskohtiin asti ja toteuttaa

teräksestä asiakkaan tarpeen mukaan joustavasti kaikkea mitä teräksestä on mahdollista valmistaa. Asiakasreferensseinä ovat mittavat julkishallinnon ja eri yritysten ovet ja julkisivut. Yrityksen palveluksessa on toistakymmentä ammattilaista.

Esityksen jälkeen Markku, joka toimii yrityksen toimitusjohtajana, johdatti tutustujat kiertokäynnille yrityksen tuotantotiloihin, joita sijaitsee tontilla olevissa useassa rakennuksessa. Tuotantotilat ja tuotantoon liittyvät koneet ja kalustot on jaettu "raaka-aineen" mukaan riippuen siitä käytetäänkö lähtömaterialina mustaa terästä, ruostumatonta terästä vai alumiinia. Alueella on myös mittava raaka-aine- ja tarvikkevarasto erilaisia levyjä, putkia ja profiileja. Markku kertoi omavaraisuuden tällä alueella johtavan joustaviin asiakastoimituksiin ja nopeisiin toimitusaikoihin, mikä kokonaisuutena on varteenotettava kilpailutekijä.

Kuuntele ja kuuntele... kehottaa Ari.

Rautarakenteen tuotantotiloissa.

Osallistujia kiinnosti kovasti henkilöstöpolitiikka ja yleensä johtamiseen liittyvät asiat. Markku kertoi, että työntekijöiden keskuudessa työmoraali ja ammattitaito ovat korkeassa kurssissa. Hänen tehtävänä on johtaa yritystä oikeudenmukaisesti ja pitää huoli hyvän ilmapiirin säilymisestä. Työntekijöiden hyvinvointiin on myös panostettu, mm. henkilöstön vapaassa käytössä on ajanmukainen kuntosali.

Luennot ja opiskelu

Yritysvierailun jälkeen palasimme hotellille, jossa lounaan jälkeen alkoi opiskeluilta-illan. Siinä paneuduttiin kahteen teemaan, Jaakko Ansaharjun johdolla yrityksen kehittämiseen sekä Ari Kopsen johdolla johtamisessa ja yrityksen

hoitamisessa tarvittavaan ihmisten käsittelytaitoon ja vuorovaikutustaitoon. Tästä aiheesta Ari piti jo Ellivuoren yrittäjäpäivillä alkusyksystä 2017 ns. perusluennot. Nyt osan ottajat jalostivat taitojansa tässä vaativassa lajissa.

Yrityksen jatkuva kehittäminen

Jaakko kävi luento-osuudessaan läpi asioita, jotka tulevat esiin, kun yrittäjä kehittää yrityksensä toimintaa tai kun yksikön johtaja kehittää omaa vastuualuettaan. Kehittäminen ei ole tulipalotoimintaa, jossa asioihin puututaan vasta kun on jo kiire, vaan kehittäminen on systemaattista, jokapäiväistä tai ainakin jokaviikkoista systemaattista työtä, joka perustuu aina tarkoihin tietoihin ja analyysiin nykytilasta.

Kehittäminen lähtee strategisista asioista. Yrityksen olemassaolon tarkoitusta ja sitä, minkälaisen sen toivoo olevan esim. viiden vuoden päästä (=visio), tulee miettiä ja tarkistaa säännöllisesti. Kun visio on valittu, valitaan avaintavoitteet ja mietitään keinot, toimenpiteet ja aika-aulut sekä vastuuhenkilöt, miten tavoitteisiin päästään. Miten nämä asetetut tavoitteet toteutuvat, tulee seurata systemaattisesti ja tehtävä tarvittavat korjausliikkeet.

Kaikkia kehittämistoimia mietitään aina jokaisen lopulliseen tulokseen ja yrityksen hyvinvointiin vaikuttavan näkökulman kannalta. Välttämättömiä näkökulmia ovat ainakin talous, asiakkuudet, tuotanto (se mitä tehdään ja miten), sekä yrittäjän ja henkilökunnan osaaminen.

Yrityksen säännöllinen kehittäminen maksaa vaivan, toteaa Jaakko.

Kuntosali Rautarakenteessa.

On myös hyvä silloin tällöin miettiä esim. swot-analyysin kautta, mitä asiat ovat vahvuksiamme, mitkä asiat ovat heikkouksiamme, mitkä käyttämättömiä mahdollisuuksia ja mitkä ovat uhkia yrityksemme toiminnalle. Vahvuuksia tulee edelleen vahvistaa, heikkouksia parantaa, mahdollisuuksia ottaa käyttöön ja uhkia eliminoida. Usein uhat ovat sellaisia asioita, joihin ei voi itse vaikuttaa, Niiden kohdalla on tehtävä riskianalyysi: miten toimin, jos uhka toteutuu. Erilaisilla toimilla, esim. vakuutuksilla, voi riskiä pienentää.

Jaakko korostaa, että yrittäjälle tulee jäädä rutiineista vapaata aikaa kehittämistyöhön järjestelmällisesti. Joku yrittäjä sanoi, että yksi päivä viikossa on pyhitettävä kehittämiselle. Se on aika paljon, mutta pääasia on, että yrittäjä organisoii ajankäyttönsä ja delegoi tehtävät siten, että aikaa kehittämiselle jää. Ne ovat sijoituksia, jotka pitkällä tähtäyksellä näkyvät parantuneena toiminnan tuloksena.

Vuorovaikutus osana johtamista

Ari kertoo, että elämme maailmassa, jossa olemme jatkuvassa vuorovaikutuksessa toisten ihmisten kanssa. Vuorovaikutuksessa viestimme sanattomasti ja sanallisesti. Sanattomaan viestintään kuuluvat eleet, ilmeet ja äänenpainot. Näillä viestitämme asiastamme noin yhdeksänkymmentä prosenttia. Sanalliseen viestintään kuuluvat vain pelkät sanat.

”Tapa, jolla viestimme, on merkittävän suuri vaikutus vastaanottajaan. Ihminen elää tunteilla; jokainen asia, jonka kohtaamme, aiheuttaa meissä tunteita. Käyttäytymiseemme vaikuttavat omat tunteemme ja meihin voi vaikuttaa tunteilla. Ihmisen kokemia tunteita on yli sata, nämä muodostuvat negatiivisista ja positiivista tunteista. Vuorovaikutuksessa ihminen kokee jatkuvasti monia eri tunteita, joko tiedostaen tai tiedostamatta, ja alkaa toimia niiden mukaisesti.”

Ari jatkaa: ”Mikäli haluamme, että viestimme vaikuttaa vastaanottajassa myönteisen toimintatavan muutoksen, on huomioitava asian esitystapa ja oikeat sanat. Oikean ja hyvänkin asian esittäminen negatiivisesti aiheuttaa vastaanottajassa aggression ja vastustuksen. Vuorovaikutuksessa on ensisijaisesti saatava omalla käyttäytymisellä luotua vapaa ja luottamuksellinen ilmapiiri. Kun näin tapahtuu, silloin on voitettu todella paljon. Meidän on panostettava viestimme positiiviseen esitykseen, vain siten pääsemme parhaimpaan lopputulokseen. Kaikkein parhaiten ja varmimmin saamme muutosta toisten käyttäytymiseen positiivisella vuorovaikutuksella. Yrityksen näkökulmasta negatiivinen palaute, johtaa motivaation ja sitoutumisen heikkeneemiseen ja kehittämishalun vähenemiseen. Negatiivisen palautteen saaja kokee epäonnistumisen kokemuksen ja häpeän tunteet. Nämä tunteet voimistuvat, jos on muita ihmisiä näkemässä.

On mahdollista antaa negatiivinen palaute positiivisesti. Negatiivisen palautteen viesti on – olet huono työntekijä ja epäonnistuit.”

Ari kertoo, että useassa koulutuksessa on tullut esille monia esimerkkejä vuorovaikutustilanteista. Monesti koulutettavat ovat kertoneet, miten he ovat antaneet positiivista palautetta, eikä ne ole vaikuttaneet haluttuun toimintatavan muutokseen. Kun olemme tarkastelleet annettuja palautteita tarkemmin, on huomattu niiden olevan suuremmilta osin negatiivinen.

”Yritysten johtajien ja esimiesten on tärkeää saada koulutusta vuorovaikutuksesta ja kommunikoinnista. Miten tulee kohdata työntekijä niin, että hänen motivaatio ja sitoutuminen vahvistuvat ja tekee työnsä hyvällä ”fiiliksellä”. Hyvinvoiva työntekijä tuottaa yritykselle. Positiivisella vuorovaikutuksella on valttavan suuri merkitys yrityksen tuottavuuteen. Vaikka yritys investoisi suuria summia uusiin ja tehokkaampiin työkaluihin, niiden ei koskaan päästä optimaaliseen tulokseen, jos vuorovaikutus ja kommunikaatio eivät toimi.” Yrittäjät ja yrittäjien koulutuksessa tuli esille monia esimerkkejä vuorovaikutustilanteista. Ne avasivat kuulijoille hyvin sen, kuinka helposti joudumme harhaan. Positiiviseksi tarkoitettu viesti voi helposti muuttua negatiiviseksi. Useasti negatiivista palautetta saava alkaa tehdä työilmapiiriä tuhoavaa työtä, joka helposti leviää. Päinvastoin positiivista ja rakentavaa palautetta saava alkaa tehdä työilmapiiriä parantavaa työtä, jolla on suora vaikutus yrityksen tuottavuuteen. Tämän vuoksi meidän tulisi lähteä positiivisella vuorovaikutuksella voittamaan

Aamuhartaus kirkkoherra Tero Kalpion johdolla.

ihmisiä puolellemme. Tärkeää on kohdattaessa ihminen lähteä seikkailuun; etsimään mitä hyvää tässä ihmisessä on. Nämä asettavat lähtökohdaksi puitteet positiiviselle vuorovaikutukselle. Se millä tavoin kohtaamme ihmisen vaikuttaa hänen toimintatapaan ja käyttäytymiseen.

Ari Koponen on vuosien ajan saanut auttaa yrityksiä parempaan tuottavuuteen, kouluttamalla johtajia ja esimiehiä positiiviseen vuorovaikutukseen ja kommunikointiin. Parempi vuorovaikutus – parempi tuottavuus on tullut todellisuudeksi monissa yrityksissä. Useat yritykset ovat saaneet uuden suunnan lisäämään tuottavuutta, ottaessaan opitut asiat käytäntöön ja tekemällä niistä yrityksensä tuotemerkin. Johtajille ja esimiehille toteutettava koulutus on todella halpa tuloksiin nähden.

Ari järjestää koulutustilaisuuksia myös eri paikkakunnilla, joihin tulee osallistujia useasta yrityksestä. Nämä ovat olleet haluttuja koulu-

tuksia, koska kaiken hyödyn lisäksi on syntynyt uusia näkökulmia ja yhteistyön mahdollisuuksia.

Luentopäivän lopuksi saimme isänniltä ohjeita illan varalle. Lähinnä oli tiedossa liikuntaa ja ulkoilua sekä kylpylässä käyntiä. Liikuntasession jälkeen kokoonnuimme maittavalle päivälliselle. Lauantai-illan lopuksi kokoonnuimme luentotiloihin iltahartauteen.

Päivien ajan oli luentotiloissa mahdollisuus yrittäjillä asettaa yrityksensä tuotteita näytteille.

Sunnuntai

Sunnuntaiaamuna saimme vieraaksi Joutsenon seurakunnan kirkkoherran Tero Kalpion. Hän piti seminaa-

rilaisille aamuhartauden. Aamuhartauden jälkeen alkoi Yrityssperhe ry:n varsinainen yhtiökokous, jossa puheenjohtajana toimi Raimo Raittinen. Kokouksen sääntömääräisiin asioihin kuuluu edellisen toimintakauden toimintakertomus ja tilinpäätös, jotka vahvistettiin. Lisäksi kuultiin tulevan vuoden toimintasuunnitelma ja budjetti. Kokous valitsi myös hallituksen puheenjohtajan ja erovuoroiset hallituksen jäsenet sekä toiminnantarkastajat varamiehineen. Uutena hallituksen puheenjohtajana aloitti Raimo Raittinen ja uutena hallituksen jäsenenä Eija Rintala. Heistä molemmista on tässä lehdessä toisaalla erityinen esittely.

Kokouksen yhteydessä luovutettiin Kari Hintsalalle

kunniajäsenyyden merkiksi Yrityssperhe ry:n numeroitu standardi. Huomionosoituksen perustana on pitkäaikainen, ansioitunut työ yhdistyksen hyväksi.

Yrittäjäpäivät puolustaa paikkaansa yhdistyksemme näkyvänä keulakuvana. Näkyvän roolinsa takia yrittäjäpäiviä päätettiin jatkaa ja kehittää edelleen. Seuraavat yrittäjäpäivät pidetään myöhäiskesällä/alkusyksystä 2019 Teuvan paikallisten yrittäjien toimiessa vastuunkantajina järjestelyissä. Hallitus tukee ehdotuksillaan koskien ohjelmaa, asiantuntijoita ja teemoja.

Palautteet Holiday Club Saimaan päivistä olivat positiiviset ja rohkaisevat. Yhdistys kiittää vielä kerran kaikkia itsensä likoon laittaneita koskien päivien järjestelyjä ja sisältöjä.

Kokouksen jälkeen kokoonnuimme vielä yhteiselle lounaalle, minkä jälkeen osanottajat suuntasivat matkansa kohti kotia.

Yrityssperhe-lehti toivottaa kaikille lukijoilleen Rauhallista Joulua ja Siunattua Uutta Vuotta!

Teksti ja kuvat Markku Kokkonen, väliotsikot toimituksen

Markku Kokkonen yrittäjänä

Olen Markku Kokkonen, kolmen lapsen isä, viidentoista lapsenlapsen Pappa ja Annikin aviomies. Olen syntynyt vuonna 1953 Helsingissä, joka on edelleen kotikaupunkini. Kerron tässä jotakin tiestäni yrittäjänä.

Jo pikkupoikana olin kovin kiinnostunut yrittäjyydestä ja kaikenlaisesta kaupanteosta. Muistan, kun meillä kotona usein vierailut saarnaaja Aaro Ihalainen kerran totesi, että sinusta Markku kyllä tulee vielä joskus kauppias.

Ensimmäinen yritys

Ensimmäisen varsinaisen yrityksen perustin vuonna 1976. Se oli työkaluja myyvä vähittäiskauppa nimeltään Työkalu-Expert. Yritys ei kuitenkaan osoittautunut kannattavaksi, joten lopetin sen kahdeksan kuukauden kuluttua. Kokemusta kuitenkin karttui roppakaupalla, enkä mitenkään lannistunut tapahtuneesta. Nyt Annikki innosti minua hankkimaan kaupallista koulutusta. Suoritin Markkinointi-instituutissa perus- ja jatkotutkinnon työni ohessa. Jatkotutkinnosta sain jopa parhaan oppilaan stipendin. Myöhemmin täydensin opintojani vielä kaupparokkeakoulussa.

T:mi Tukku liike Markku Kokkonen

Vuonna 1983 sain uuden liikeidean. Sen tuloksena syntyi t:mi Tukku liike Markku Kokkonen. Suomessa yleistyivät halpahalli-tyyppiset myymälät, joilla oli vaikeuksia saada myyntiin tiettyjä

tuotteita. Ryhdyin aktiivisesti etsimään keskusliikkeiden suuria ylijäämätavaraeriä, joita sitten myin pienemmissä osissa halpahalleihin. Tavarat siirtyivät keskusliikkeiltä suoraan asiakkaileni, joten kalliita varastotiloja ei tarvittu. Myyntiartikkeleita olivat mm. taloustavarat, lelut, autotarvikkeet ja moottoriöljyt. Eryteisesti moottoriöljy oli hyvin kysyttyä, joten sain idean tuoda sitä USA:sta. Ostin merikonteittain Mobilin ja Shellin öljyjä, jotka olin jo etukäteen myynyt liikkeisiin ympäri Suomea. Kun öljyntuonti aiheutti ajan myötä häiriöitä markkinoilla, teki Suomen Shell Tukku liike Kokkonen kanssa sopimuksen öljyjensä mynnistä halpahalleille. Teboil seurasi sivusta Shellin myynnin kasvua halpahalleissa ja halusi luonnol-

lisesti päästä samoille apajille. Pian Teboil tekikin meille niin hyvän tarjouksen, että päädyimme myymään Teboilin öljyjä. Myyntiponnistelumme onnistui niin, että Teboilista tuli nopeasti eniten myyty öljymerkki halpahalleissa ja tavarataloissa.

Puupenni-myymälät ja kiinteistöbisnes

Tukku liikkeen toiminnan vakiintuessa sain ajatuksen laajentaa toimintaa myös vähittäismyyntiin. Perustin Vantaan Itä-Hakkilaan Puupenni-nimisen myymälän vuonna 1988. Enimmillään myyntipisteitä oli yhdeksän ympäri pääkaupunkiseutua, yksi myös Tallinnassa.

Myymälöiden perustaminen, hoitaminen, henkilöstöhal-

linto ja muu asiaan kuuluva touhu oli innostavaa, mutta vaati paljon voimia ja tuntui välillä väsyttävän liikaakin. Nyt jälkikäteen tiedän, että tämäkin vaihe oli tarpeellinen. Kun devalvaatio ja lama 1990-luvulla ajoivat yrityksiä konkurssiin, koski se myös tukku liikkettämme. Yli puolet asiakkaistamme katosi, mutta tuon hiljaisen ajan yli saimme toimeentulomme vähittäismyymlöidemme toiminnasta. Toinen musertava isku tuli syntymäpäivänäni vuonna -93, Puupennin koko keskusvarasto tuhoutui tulipalossa. Vasta monen kuukauden taistelun jälkeen saimme vakuutusyhtiöltä jonkinlaista korvausta vahingoista.

Tukku liikkeen toiminta laajeni sen alkuvuosina myös Viroon. Kun maa itsenäistyi

Puupenni-myymälän avajaiset Malmilla v. 1983.

90-luvulla, meillä toimi siellä jo virolainen tukkuliike, joka teetti haluamiemme ja suunnittelemiemme tuotteita paikallisilla yrittäjillä. Ajan myötä innostuin lähtemään mukaan myös paikalliseen kiinteistökauppaan. Hankin mm. suuria maa-alueita, jotka sitten lohkottiin pienemmiksi ja näin helpommin myytäväksi tonteiksi. Lisäksi suunnittelin ja rakennutin mökkejä joillekin ihan hulpeimmista rantatonteista.

Tehtävää ja touhua riitti liiaksikin. Matkustelin työni vuoksi ympäri maailmaa aina Kiinaa ja Amerikkaa myöten. Toin reissusta aina tuliaisia lapsille, jotka istuivat ikkunan ääressä vilkuttamassa ja odottamassa, kun isä tuli kotiin. Tuo hetki oli kyllä ihan matkan paras osuus. Vapaa-ajan, perheen ja työn yhteensovittaminen ei ollut aina helppoa, varsinkin kun näihin vuosiin sisältyivät vielä myös Annikin opinnot Helsingin yliopistossa.

Omien resurssien tarkistaminen ja sukupolvenvaihdos

Liiallinen työnteko vaati kovat veronsa, ja lopulta väsyin vuonna 2000. Fyysiset voimavarat loppuivat tyystin, niin etten jaksanut edes kävellä. Jäin pitkälle sairauslomalle. Tänä aikana tukkuliikettämme hoitivat Annikki, poikamme Joonas ja henkilökunta ihan tunnollisesti ja menestyksekkäästi. Olikin pakko ryhtyä vähentämään työmäärää. Ensimmäisenä myimme Puupenni-myyvälät ja sitten Viron tukkuliikkeen. Koen tämän elämän vaiheen olleen minulle Luojan lahja, koko arvomaailmani mullistui. Päätin, etten enää koskaan tee pitkiä työpäiviä. Tähän tummaan elämänvaiheeseen sisältyi kuitenkin myös paljon iloa ja tapahtumia, jotka tuuppasivat kohti parempia

aikoja. Syntyi ensimmäinen lapsenlapsi, minusta tuli Papa. Sain myös kokea puolison, lasten ja heidän perheidensä varauksetonta huolenpitoa ja aitoa välittämistä, ystävätkin muistivat ja tulivat tervehtimään. Vähitellen aloin taas hiljaksen työskennellä. Toetin tukkuliikkeessä vielä yhden idean, aloimme valmistuttaa ja markkinoida maaleja omalla Ilves-tuotemerkillä. Alkoi olla jo sukupolvenvaihdoksen aika, poikamme Joonas otti hartioilleen jatkajan manttelin. On ollut ilo seurata, että poika ideoineen hallitsee tukkukaupan isäänsäkin paremmin.

Katsastusasematoiminta ja yrittäjätoiminnan myyminen

Ei yrittäjän toiminta vielä tähän loppunut, hyvistä päätöksistä huolimatta. Tuntui, että pitäisi kokeilla ajan kuluksi vielä jotain muuta kuin kaupallista alaa. Syntyi idea katsastusaseman perustamisesta tuttavaperheen kanssa Vantaan Itä-Hakkilaan vuonna 2008. Kun yritys siirtyi vi-

den vuoden jälkeen kokonaan perheemme omistukseen, avasimme vielä uuden katsastuspisteen Vantaan Ilolaan. Täällä toiminta lähti nopeasti vauhtiin, samaan malliin kuin entisessäkin paikassa.

Joulukuussa 2013 sain mukavan puhelinsoiton eräältä suuren katsastusasemaketjun omistajalta. Hän tiedusteli, voisimmeko harkita katsastusasemiamme myymistä heille. Soitin Annikille, kerroin ostotarjouksesta ja kysyin hänen mielipidettään. Päätös tuli kuin tykin piipusta, anna mennä ja äkkiä. Niinpä kaupat syntyivät jo joulukuun viimeisenä päivänä, ja 17.01.2014 jätimme Annikin kanssa avainlippumme entisen työpaikkamme pöydälle, halusimme henkilökunnan ja sanoimme helpottuneina kiitos ja näkemiin. Olemme taatusti satoja kertoja palanneet keskusteluissamme tuohon tammikuiseen päivään. Siihen sisältyi valtava määrä odotuksia, haaveita, riemua, hämmennystä ja ihmettelyä. Tähänkö se yrittäjänura nyt päättyy? Totta puhuakseni

jäljellä on kuitenkin vielä kaksi pientä kiinteistöyhtiötä, joiden hoitamiseen ei juurikaan kulu aikaa.

Eläkepäivät ovat kuluneet mukavasti. Aluksi hämmennystä aiheutti se, että puhelin hiljenni, sähköpostiin ei tullut tärkeitä työviestejä ja päivälle ei ollut minuuttiaikataulua. On ollut ajoittain haastavaa olla tehoton, tuloksetekoon pyrkimätön ja vähän tarpeetonkin. Onneksi nämä eivät ole hallitsevia tuntemuksia. Nyt päivät täyttyvät mökkeilystä Jaalassa, pyöräilystä, veneilystä, kalastelusta, lenkkeilystä, hiihtelystä, matkustelusta, oleskelusta kakkoskodissa Saarenmaalla, touhuilusta lastenlasten kanssa, seurakuntatyöstä, keräilyharrastuksesta, ystävistä. Pisimmät pyöräretket ovat venyneet jopa viikon mittaisiksi, ja olemme saaneet nauttia myös pitkistä ulkomaanmatkoista. Koen, että Luoja on ollut kanssamme niin hyvissä kuin vaikeissakin vaiheissa. Tärkeä voimavarani on ollut myös perheen jakamat tuki kaikissa tilanteissa.

Nyt Markulla ja Annikilla on aikaa rentoutua.

Teksti Elina Nieminen, Heinolan Yrityssuunnittelu Oy

Tulorekisteri ym. ajankohtaiset asiat vuodelle 2019

Tulorekisteri

Vuoden 2019 alusta alkaen palkkatietojen ilmoittaminen muuttuu, tulorekisteri otetaan käyttöön 1.1.2019.

Muutos on olennainen entiseen ilmoittamiseen verrattuna. Tähän asti palkat on ilmoitettu seuraavan kuukauden 12. päivä mennessä, yhteenlaskettuna summana. Tulonsaajakohtaiset erittelyt on annettu vuosi-ilmoituksena palkanmaksua seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä.

Tulorekisteriin palkat ilmoitetaan 5 päivän kuluessa palkanmaksusta, tulonsaajittain eriteltynä. Myös yrittäjän itselleen maksettava palkka ilmoitetaan tulorekisteriin,

tämä koskee yritysmuotoja, joissa palkkaa voi nostaa (osakeyhtiöt ja osuuskunnat).

Kansallinen tulorekisteri on valtiovarainministeriön ja Verohallinnon yhteinen hanke, hanke on osa julkisten palveluiden digitalisoimista. Tulorekisteri palvelee kaikkia sidosryhmiä, jotka tulotietoja käsittelevät. Erilaisten etuuksien maksajat, esimerkiksi Kela ja työeläkelaitokset, pääsevät käyttämään tulotietoja reaaliaikaisesti laskelmissaan, joka tulee nopeuttamaan etuuspäätöksiä. Tulorekisteri ei kuitenkaan luo uusia tiedonsaantioikeuksia, eli tiedot eivät ole vapaasti kaikkien käytettävissä, lainsäädäntö määrittelee mitä tietoja kenellekin käyttäjälle näkyy.

Vuoden 2019 alusta tulorekisteriin ilmoitetaan palkat ja vuoden 2020 alusta lisäksi myös eläkkeet ja etuudet.

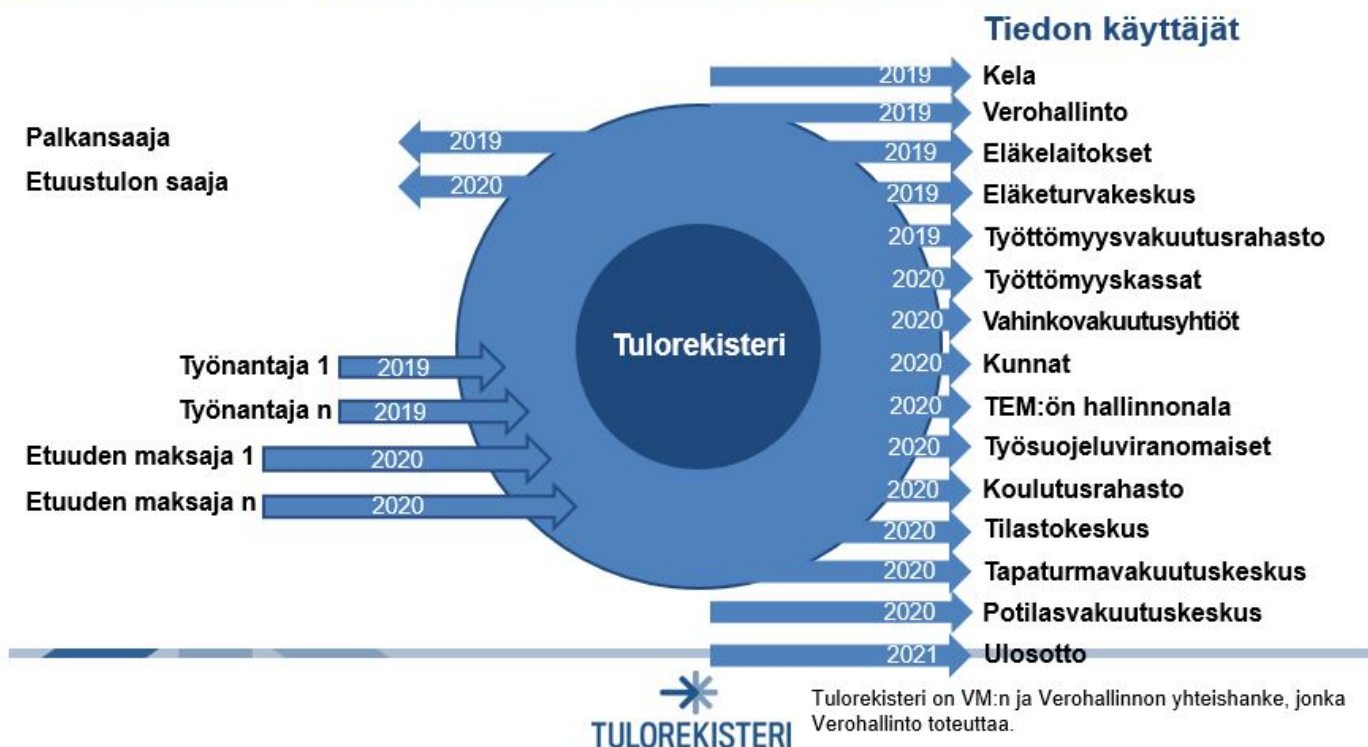
Tulorekisteriin ilmoitettavat tiedot on jaettu pakollisiin ja vapaaehtoiisiin täydentäviin tietoihin. Esimerkiksi pakollisena tietona on annettava rahapalkkojen yhteissumma, vapaaehtoisena tietona rahapalkat voi jakaa tulolajeittain. Erilaisten etuuksien laskennassa tiedot tarvitaan eriteltynä, mm. lomarahat, ylityökorvaukset ja työajantauslisät, on siis järkevää ilmoittaa palkat rekisteriin suoraan eriteltynä, näin vältetään turhilta kyselyiltä etuuksien maksajien taholta. Rekisterin yksi tarkoitus on vähentää palkanlaskijoiden raportoin-

tityötä, palkkatodistusten ja tulotietojen ilmoittaminen etuuksien maksajille erikseen päättyy, kun he käyttävät tulorekisteristä saatuja tietoja.

Tietojen ilmoittamiseen on kolme erilaista tapaa; tekninen rajapinta, verkkolomake ja latauspalvelu. Teknistä rajapintaa varten täytyy ha-

Tulorekisteri - yksi ilmoitus, ajantasaiset tiedot

kea varmenne tulorekisterin sähköisestä asiointipalvelusta, verkkolomakkeelle tiedot syötetään käsin ja latauspalvelun kautta tiedot välitetään tiedostona. Jos käytössä on palkanlaskentaohjelma, pitää ohjelmistotoimittajalta varmistaa mitä väylää ilmoittamiseen käytetään ja viimeistään nyt varmistaa sopimukset kuntoon. Ilmoitustavan lisäksi pitää huomioida asiakkailta saadut valtuudet, tulorekisteriä varten tarvitaan Suomi.fi valtuudet, pelkät Katso-valtuudet eivät riitä.

Jos käytössä ei ole palkanlaskentaohjelmaa, voi siirtyä käyttämään ilmaista Palkka.fi ohjelmaa, josta tarvittavat ilmoitukset lähtevät automaattisesti tulorekisteriin, tai ulkoistaa palkanlaskenta, paperilla tietoja tulorekisteriin voi lähettää vain erityisestä syystä.

Ilmoittaminen koskee kaikkia tulonmaksajia, myös yksityishenkilöitä ja kotitalouksia, jotka toimivat työnantajina. Ilmoittamisessa ei ole siirtymäaika, ilmoittaminen aloitetaan 1.1.2019.

Tulojen ilmoittamisen lisäksi tulorekisteriin annetaan erillisilmoitus työnantajan sairausvakuutuksen yhteismäärästä.

Tulorekisteri muuttaa myös tyel-ansioiden ilmoittamista. Työnantajat ovat voineet valita kuukausi-ilmoittamisen ja vuosi-ilmoittamisen välillä. Vuosi-ilmoittajat ovat arvioineet etukäteen maksettavien tyel-palkkojen yhteissumman ja laskutus on tapahtunut arvion mukaan. Vuoden 2019 alusta työeläkeyhtiöt käyttävät tulorekisterin tietoja ja työeläkemaksut laskutetaan ajantasaisesti toteutuneiden palkkojen mukaan. Eläkevakuutus on pakollinen, jos työnantajalla on jatkuvassa työsuhteessa oleva työntekijä tai jos palkkasumma ylittää 8502 e (vuoden 2019 palk-

kasumma, arvio) puolessa vuodessa.

Tapaturmavakuutusmaksu ja työttömyysvakuutusmaksu ovat olleet arvioperusteisia, tietoa siitä, muuttaako tulorekisteri vakuutusmaksun perustetta, ei ole missään julkaistu. Kassavirran hallinnan kannalta olisi hyvä uudistus, että kaikki vakuutusmaksut muuttuisivat reaaliaikaisiksi, turhilta tarkistusmaksuilta ja yllätyksiltä välttyttäisiin.

Muut ajankohtaiset asiat 2019

Palkkaennakoiden maksaminen muuttuu tulorekisterin myötä. Monet työnantajat ovat maksaneet palkkaennakkoa ja se on vähennetty seuraavasta nettopalkasta. Ennakonpidätyksen toimitaminen on siis tehty vasta palkanlaskennan yhteydessä. Verottaja on jo paljon aiemmin ohjeistanut, että ennakonpidätys tulisi pidättää palkanmaksun hetkellä.

Tulorekisterin myötä palkkaennakosta tulee pidättää verot ja muut lakisääteiset maksut palkkaennakon maksamisen myötä, eli palkkaennakko on jo itsessään veronalaista tuloa. Ennakon maksaminen kannattaisi toteuttaa maksamalla enakkoon sovittu määrä normaalia tuntipalkkaa tai kuukausipalkkaa. Jos ennakkopalkkaa on maksettu liikaa palkkakauteen nähden, pitää tehdä ilmoitus perusteetomasta edusta.

Ensi vuoden verokorteissa on vain yksi tulo-rajana koko vuodelle. Aikaisemmin palkansaaja on voinut valita kausipidätyksen, joka oli hyvä vaihtoehto muuttuvilla tuloilla. Jos palkansaajalla on useita työnantajia, kaikissa käytetään samaa verokorttia. Tulojen seuranta on erityisen tärkeää ensi vuoden alusta alkaen, jos on useampi työnantaja. Suurimman osan

veroasioista voi hoitaa OmaVerossa vuoden 2019 alusta alkaen, mm. tilinumeron ilmoittaminen, maksujärjestelypyynnöt ja veroilmoitukset. Helmikuusta 2019 alkaen tulorekisteriin ilmoitetut tiedot näkyvät myös henkilön OmaVerossa. Verokorttien osalta OmaVero on jo auennut marraskuun 2018 alussa.

Veronpalautusten ja jäännösverojen eräpäivät aikaistuvat. Veronpalautukset maksetaan elokuu-joulukuun välisenä aikana, riippuen henkilön oman verotuksen päättymispäivästä, päättymispäivä näkyy verotuspäätöksellä. Jäännösverojen eräpäivät ovat elokuun-helmikuun välisenä aikana. Veronpalautusta ei voi enää käyttää puolison hyväksi.

Veroilmoitukset palautetaan ensi sijaisesti OmaVeron kautta, myös paperilla annettava ilmoitus on mahdollinen, lomakkeet ja palautuskuori on hankittava itse. Korjattu ilmoitus on oltava perillä Verohallinnossa veroilmoituksessa ilmoitettuna päivänä, myöhästyneestä ilmoituksesta peritään henkilöasiakkailta 50 euron myöhästymismaksu. Yksityishenkilö voi yrityksen tavoin valtuuttaa esimerkiksi tilitoimiston tai toisen henkilön hoitamaan veroasioitaan verkossa Suomi.fi valtuuksilla.

Lakisääteisiä maksuja ei ole vielä vahvistettu vuodelle 2019, arviot on laskettu toteutuneiden vuosien ja indeksikorotusten avulla.

Työntekijältä perittävä tyel-maksu keskimäärin 7,05 %, työttömyysvakuutusmaksu 1,5 %. Työnantajan sairausvakuutusmaksu 0,77 %, tyel-vakuutuksen kokonaismaksu 24,4 %, työttömyysvakuutusmaksu 0,5 %, ryhmähenkivakuutus 0,07 % ja tapaturmavakuutusmaksu keskimäärin 0,8 %.

Hallitus on esittänyt eduskunnalle muutosta osakeyhtiölakiin, joka poistaisi yksityisiltä osakeyhtiöiltä 2 500 euron vähimmäispääoma-vaatimuksen. Muutoksen tavoitteena on helpottaa yritystoiminnan aloittamista. Muutoksen on tarkoitus tulla voimaan ensi heinäkuussa.

Ehdotuksen mukaan yksityisen osakeyhtiöiden lisäksi pääomavaatimus poistuisi myös asunto-osakeyhtiöiltä ja osuuskunnan rahastointivelvollisuudesta luovutaan.

Ehdotuksen tarkoituksena on helpottaa ammatin harjoittamista ja muuta mikro- ja pienyritystoimintaa ilman henkilökohtaista vastuuta.

Muutoksen myötä myös ennen uuden lain voimaantuloa perustetut yhtiöt voivat luopua osakepääomastaan.

Uusi hallituksen jäsen

Olen Eija Rintala Teuvalta. Asumme mieheni Heikin kanssa kahdestaan Maurin Kunnaalla. Pesä on tyhjentynyt. Kaikki kuusi ovat aikuisiksi kasvaneet ja omilleen muuttaneet. Taakse ovat jääneet elämän rikkaimmat, rakkaimmat vuodet. Lastenlapsia on yksitoista, eli olen yhtä vailla tusinan isoäitee.

Tusinan äitee kirjoitti kirjassaan, että yksi parhaista elämässään kokemistaan arvostuksen osoituksista on lapsenlapsen kommentti: "Mamma, sä oot kova jätkä." - Minustakin ihan huikea kommentti. Ei meidän tarvitse ainakaan yrittää olla kovia jätkiä tai naisia, mutta kun elämässä on tekemistä, sopivasti haastetta ja tekemisen iloa ja intoa, niin sitten tehdään.

Kasvatustieteen opintojeni loppuun saattaminen ja opettajantyöni vaihtui yrittäjyyteen vuonna 2008. Pitkän harkinnan jälkeen päätin jatkaa eläkkeelle jäävän äitini yritystä. Sillä tiellä olen. Yritykseni on koti- ja siivouspalveluita tuottava Palvelukeskus Vaahtera Oy. Työntekijöitä yrityksessä, itseni lisäksi, on tällä hetkellä kuusi.

Yritys on vahvasti panostanut omaishoitajien työn tukemiseen, mutta asiakkainamme on lisäksi vanhuksia, lapsiperheitä, rintamaveteraaneja, mielenterveyskuntoutujia ja päihdeongelmaisia sekä vammaispalvelun kautta palveluita saavia.

Työssäni olen nähnyt elämää ruohonjuuritasolla. Näkemästäni ja kokemastani vaikuttuneena olen opiskellut työni ohessa ratkaisukeskeistä terapiaa. Tätä kirjoittaessani reilun viikon päästä valmistun. Lopputyöni oli: Mitä kuuluu ihminen? Ratkaisukeskeinen malli henkisen jaksamisen tueksi.

Opiskeluaikana työnäköni jotenkin kirkastui. Viime aikoina olen kehitellyt uutta toimintamallia vastaamaan kokonaisvaltaisemmin erityisesti omaishoitajien arjessa jaksamisen tukemiseen, mutta myös henkisen jaksamisen tukemiseen varhaisen puuttumisen ja matalan kynnyksen periaatteella. Olen tehnyt sukelluksia sotemaailmaan, kartoittanut mahdollisuuksia ja avannut näkökulmaa, joka kulkee vastavirtaan yhteiskunnassamme, jossa palvelut on viety kauas tarvitsijoista. Melkein ulottumattomiin.

Koen, että matkaani yrittäjänä on siivittänyt oman äitini työtäni siunaava rukous. Työpöytäni läheisyydessä on taulu, jossa on tusinan äiteen tervehdys tuoreelle yrittäjälle. Se päättyy sanoihin: "Toivon sinulle ja yrityksellesi onnea ja menestystä ja Taivaan Isän siunausta. Hyvällä palvelulla pärjää tässä elämän työssä ja touhussa." - Ajattelen, että haasteiden näkemisellä ja niihin vastaamisella taitojen mukaan, sitkeydellä ja nöyryydellä tehty työ kantaa ja palkitsee. Taivaan Isä polkujamme viitoittaa.

Vapaa-aikanani, jota on aivan liian vähän, hiihdän, teen käsitöitä, luen, kirjoitan, haaveilen ja olen sylinä pikkuisilleni. Moni-ilmeistä luontoamme rakastan ja sen keskellä akkujani lataan - väriloiston keskellä, hankien kimaltaessa, kevätpuojen

loristessa, käen kukkuessa ja vanamon kukinnan aikaan.

Nyt yritän selviytyä uudesta velvollisuudestani Yrityspäriheen hallituksen jäsenenä.

Eija Rintala

RAKENNAMME HOIVAKODIT JA PÄIVÄKODIT AVAIMET KÄTEEN -PERIAATTEELLA

AVAIMET ONNISTUNEeseen HANKKEeseen:

Ammattirakentamista
erityisryhmille

www.hoivarakentajat.fi

- Avaimet käteen kokonaispalvelu. Sinun ei tarvitse itse huolehtia rakennusprojektin etenemisestä. Viikkoraportointimme pitää sinut ajan tasalla.
- Valmiilla, hyväksi havaituilla suunnitteluratkaisuillamme rakennat kustannustehokkaammin rakentamisen laadusta tinkimättä!
- Hallittu projektijohto koko rakennusajan varmistaa sovitun budjettipohjan ja aikataulun toteutumisen – vältät rakennusaikaiset lisäkustannukset!
- Suunnitteletko hoivakodin, tai päiväkodin perustamista? Ota yhteyttä tapaamisen sopimiseksi!

Rakentavin terveisin: Juha Marttala, toimitusjohtaja
Mediset Hoivarakentajat Oy, Koskuankatu 2, 32700 Huittinen
+358 500 337 777, juha.marttala@hoivarakentajat.fi, www.hoivarakentajat.fi

HYS Heinolan Yrityssuunnittelu Oy

Heinolan Yrityssuunnittelu Oy on palveleva tilitoimisto Lammilla.

Tarjoamme kirjanpidon ja tilinpäätöksen lisäksi laajasti erilaisia taloushallinnon palveluita, mm.

- laskutus
- laskujen maksupalvelu
- palkkojen ja viranomaismaksujen maksatus
- laskutus, myyntireskontran seuranta ja tarvittaessa perintäpalvelut
- tulostenusteet ja rahoituslaskelmat
- konsultointi

Käytössämme on Heeros-järjestelmä, joka mahdollistaa täysin sähköisen taloushallinnon, asiakkaamme valitsemalla laajuudella.

Vieraile kotisivuillamme osoitteessa www.yrityssuunnittelu.fi ja ota yhteyttä: info@yrityssuunnittelu.fi tai Elina Nieminen puh. 0400 267 029.
Mietitään yhdessä miten me voisimme helpottaa yrittäjän työtaakkaa taloushallinnon osalta.

LAAJA VALIKOIMA LAADUKKAITA TUOTTEITA

ILVES
MAALIT

Kotimaisesta Ilves Maalit -tuotepereestä löydät kaiken, mitä maalaustöissä tarvitset. Kattavaan valikoimaamme kuuluvat **sisä- ja ulkomaalit, kalustemaalit, lakat, puunsuojat, pohjusteet ja tasoitteet**. Ensiluokkaiset, tiukat laatuksiteerit täyttävät tuotteemme takaavat onnistuneen lopputuloksen. Saatavilla jälleenmyyjiltämme kautta maan.

ilvesmaalit.fi

SUOMALAISTA MAALIOSAAMISTA

Leipoo paimion sydämässä

Café Asta

www.cafeasta.fi

- Juhliesi kakut ja leivonnaiset omasta leipomosta
- Vietä herkullinen kahvihetki
- Lounas arksin klo 11-13

Cafe Asta Oy
Asematie 2
21530 Paimio
p. 02-473 2602

KAIKKEA SÄHKÖSTÄ

- sähkösuunnittelu
- sähköurakointi
- korjaus ja huolto
- sähkötarvikemyynti

30 vuoden kokemuksella uudis- ja korjausrakentamisessa.

Suoritamme myös kiinteistöjen sähköverkkojen verkkoanalyyssejä ja sähkölaitteiden lämpökuvauksia.

TAMSIN SÄHKÖPALVELU OY

Alpontie 1, 64770 Äystö
puh. 050 372 8814

ltamsi@nic.fi

www.tamsinsahkopalvelu.com

Tuttu ja turvallinen vuosikymmenien kokemuksella ja ammattitaidolla.

Suoritamme

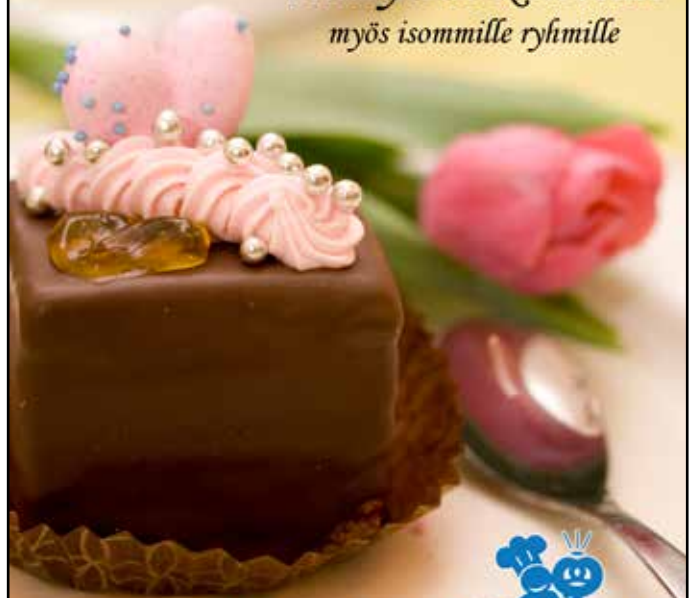
- rakennussuunnittelua
- uudisrakentamista
- rakennussaneerausta

puh. 0400-729681, 0405875157

e-mail: jouko@rplahtinen.fi, kimmo@rplahtinen.fi

*Ihanat herkut
ja
viihtyisät kahvilat
myös isommille ryhmille*

Hämeenlinna -Tuulos - Lahti

Turenki - Riihimäki

www.laurell.fi

TEUVAN MÖKKI- JA SORVITUOTE Oy

saunat.net

Teuva-Sauna 32

Metsola 23

Metsola 40

Teuva-Sauna 20 B

*Valmistamme mökit asiakkaan toiveiden mukaan, jo 32 vuoden kokemuksella.
Katso lähin edustaja: saunat.net*

Teuvan Mökki- ja Sorvituote Oy

Mäki-Mikkiläntie 6, FI-64700 TEUVA

Avoimena: ma-pe 8.00-16.00

Tehdas, puh. 06-267 2661 • Myynti, puh. 045-895 5232

SK-Isännöintipalvelu Oy

Isännöinnin ammattilainen

- Isännöintipalvelut
- Kiinteistönvälitys
- Asiakirjapalvelut

Keskustie 14, 44800 PIHTIPUDAS
isannointi@saaninkoski.fi
045 212 1331

www.saaninkoski.fi

Kivi- ja viherosaamista

- Pihasuunnitelmat
- Viheralueiden hoidot
- Kivituotteet sisälle ja ulos

Lisätietoa ja verkkokauppa
www.kiviteos.fi

Pihtiputaan Kiviteos Oy

Keskustie 14, 44800 Pihtipudas
kiviteos@kiviteos.fi
014 573 575

KIVITEOS

**1/4 sivun ilmoitus,
tulee uusi aineisto
Pasi Salomaa tällä
viikolla, sov. 5.12.-
18. Mikon kanssa**

MARINETEK

LAITURIT, TERASSIT JA ASENNUS
KAIKKIIN TARPEISIIN

AURINKOSÄHKÖJÄRJESTELMÄT VENEeseen,
MÖKILLE TAI ASUNTOVAUNUUN

MOOTTORI- JA VENEHUOLTO SEKÄ
KORJAUKSET LAPPEENRANNASSA

MYÖS
TALVI-
SÄILYTYS!

MOOTTOREIDEN JA VENEIDEN
VARAOSAT, TARVIKKEET JA
LISÄVARUSTEET

HONDA
MARINE

MERCURY

TOHATSU
Outboards

YANMAR

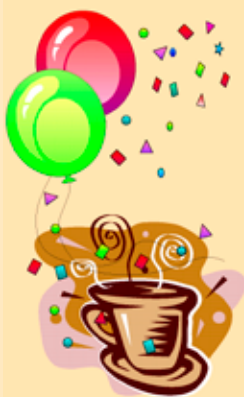
SUZUKI

Laiturit ja aurinkosähkö 050 4640060
Vene 044 2362976
Myllymäenkatu 12, Lappeenranta
Avoinna ma-pe 9-17

www.boatex.fi

CAFE HUGO

MYYMÄLÄ-KAHVILASTAMME

- Leipomotuotteet
- Konditoriatuotteet
- Erikoiskahvit
- Keittolounaat
- Runsaat salaattit
- Pasta-annokset
- Paninit
- Täytetyt leivät
- Annoksia mukaan,
Take Away

TERVETULOAA!

CAFE HUGO **Uudenmaan Leipä**

Klaaukkalantie 69, 01800 Klaukkala, puh. (09) 276 6710, ma-to 7-17.30, pe 7-18, la 7-14

www.uudemaanleipa.fi

ST1

Kangasala

Kangasalan tie 1070

Puh. 03 3771393

Avoinna:

ma-pe 6-22

la 8-18

su 9-18

Tuohikorpi 23,
33960 PIRKKALA
gsm 0400 637 443
040 146 8349
www.pks-saneeraus.fi

Muuttovalmiit Omakotitalot 30v. kokemuksella
pentti.salonen@pks-saneeraus.fi

SUOSI

ILMOITTAJIAMME

Teuvarakenne Oy

Massiivipuurakennukset

TEHDÄÄN YHDESSÄ UNELMISTASI TOTTA

LAADUKKAAT CLT RAKENNUKSET

PAKETTITOIMITUKSISTA
VALMISTOIMITUKSIIN

Sauna- ja piharakennukset

Mökit

Vapaa-ajan asunnot

Pientalot

-SINUN TOIVEIDESI MUKAAN-

teuvarakenne.fi | 050 590 8221 | jaakko.sukari@teuvarakenne.fi

ILMAN VÄLIKÄSIÄ!

- Tilaa työvaatteesi suoraan Wexman Workwear:ltä

Yksinkertaisesti parempi kauppa!

WEXMAN AB

TILAUKSET PUH 0400 90 35 15 | tilaukset@wexman.fi | www.wexman.fi

Verhoomo Sorsa
1/2 sivun ilm. aineisto sp'illa, sov.
Puh. 3.12.-18. Juha Siltala,

PALVELUOSITTEET

AUTOPALVELUT

Gasox Oy

puh. 03 377 1393

ilm. sivu 18

AUTOPELTIMESTARIT Oy

Kari Heinonen

puh. 0400-853 288

www.autopeltimestarit.fi

Öljypiste.fi

Launeenkatu 82

15610 Lahti

Puh. 0400-220 033

Verhoomo Sorsa Oy

puh. 020 755 88 10

www.verhoomosorsa.fi

ilm. etusivu

HALLINTOPALVELUT

Pihtiputaan Kiviteos Oy
Saaninkoski-Kiinteistöt Oy/
SK-Isännöintipalvelu LKV

ilm. sivu 18

HEINOLAN YRITYSSUUNNITTELU Oy

Täyden palvelun tilitoimisto
Elina Nieminen ilm.
puh. 0400-267 029 sivu 15
info@yrityssuunnittelu.fi

TANFOR OY

KLAUKKALA

www.tanfor.fi

Ma-Si Data Ky

Puh. 0400-966 750

www.masidata.fi

Tilimenu

HALLINTOPALVELUT

Joticon

Lisää myyntiä käytettävillä
verkkosivuilla

p. 040 511 8250

KAUPPA JA PALVELU

Eureka-Import Oy

LAHTI

www.eureka-import.fi

AH-Siivous

Armi Hartikka, Kyrö

puh. 040-516 3451

IPA-PESU OY

puh. 03-756 1710

www.ipa-pesu.fi

Hyvää joulua ja Siunattu vuotta 2019!

Tämä on maksettu ilmoitus

KAUPPA JA PALVELU

Teuvarakenne Oy

Puh. 050 8221

ilm. sivu 20

T:mi Aki työ

puh. 040-501 4752

anneli.kraemer@gmail.com

SIIOUSTYÖT

TR-Kaluste Oy/Laulumaa VANTAA

Puh. 09-823 3585

www.tr-kaluste.fi

Antiikkitukku.fi

Arvokas elämä
Valuable life

050-4619467/Eiija
palvelukeskusvaahtera@gmail.com
www.palvelukeskusvaahtera.com

KAUPPA JA PALVELU

Boatex Oy

LAPPEENRANTA

Puh. 050 464 0060

ilm. sivu 18

Tukkuliike KOKKONEN

ilm. sivu 16

Puh. 09-345 5021

www.tukkukokkonen.fi

**MASKUN
KALUSTETALO**
www.masku.fi
Ilm. takasivu

Steija Ay / Wexman

puh. 0400-903 515

www.wexman.fi

ilm. sivu 20

**Rauhallista joulua
ja Siunattua vuotta**

2019

Kempiiri Oy

**Yrityspäriheen
asiantuntijaopas
Jukka Soisalon-
Soininen toivottaa
hyvää joulua.**

 Optident
PIENI SILMÄLASIKAUPPA

Kävelykatu Reska
Raatihuoneenkatu 21, Hämeenlinna
www.optident.fi

**Siunattua
joulunaikaa**

**Keiteleen
Ak-Palvelut Ky**

**KAHVILA- ja
LEIPOMOPALVELUT**

LAURELL OY
www.laurell.fi
ilm. sivu 17

UUDENMAAN LEIPÄ
puh. 09-276 6710
ilm. sivu 18

CAFÉ ASTA
Puh. 02-473 2602
www.cafeasta.fi
ilm. siv 16

KULJETUS- JA LOGISTIIKKA

Motivatec Oy

Varastoaatelit Oy
Lasse Lehtimäki
Gsm 040-529 1520
varastoaatelit@kolumbus.fi

RAKENNUSPALVELUT

Rakennusurakointi
T. LAURELL
Pirttiläntie 1, 17200 Vääksy
GSM 0400 714 900
tero.laurell@phnet.fi

T:mi Esko Eklund
MYRSKYLÄ

**MAANSIIRTO- JA
KAIVUUTYÖT**

Gsm 041-452 3565
esko.eklund@pp.inet.fi

Wanajan Woima Oy

VALKEAKOSKI

Jyrki Kuusisto

Puh. 040 544 0621

jyrki.kuusisto@sahkokuusisto.fi

www.sahkokuusisto.fi

www.wanajawoima.fi

**Rauhallista joulua
ja Siunattua alkavaa
vuotta 2019**
KEPE OY
Lahti

Metsäpaja Hämäläinen Oy
Sokkalanmäentie 63 Vitsiälä
Erkki 040-7263775
Ville 0400-939187

RAKENNUSPALVELUT

HOLLOLA
www.skanveir.com

Erkamet Oy

LAMMI

www.erkamet.fi

**Terveitä taloja
vuodesta 1969**

pekka.rytila@pp.iaf.fi
puh 040 50 38 136

Scanding Oy

LiftTaso Oy

Keijo Forsström
LAMMI
keijo@lifttaso.fi

J. Gustafsson Oy

*S1-ryhmän urakoitsija
Käytön johtaja- ja
konsulttipalvelut*

Riihitie 9, 04130 Sipoo
Gsm: 040 5507733
S-posti: j.gustafsson@
kolumbus.fi
www.juhagustafsson.fi

arkkitehtuuri oy
lehtinen mieffunen
www.arkkitehtuurioy.com

**Pirkanmaan
Laatutoimitus Oy**
LEMPÄÄLÄ
Gsm 0400-622 712
www.laatutoimitus.fi

JSL-Rakennus Ky

Juhani Syrjä, PORI
jslrakennus@gmail.com,
050 - 405 4333

Isover-puhallusvillatuotteet
Auranmaan Puhallusvilla
Ismo Rantala, 0400-531010

Epورا Oy

Janne Kuronen, Teuva
Puh. 040-730 3091

HT-Konevuokraamo
Terveystie 14, 15860 Hollola
Puh. (03) 780 0350

**Rappaustekniikka
Laurell Oy**

www.rappaustekniikka.com

sähkösuunnittelu
HL-ELEC OY
www.hl-elec.fi

KERA GROUP OY

www.keragroup.fi
ilm. etusivu

Rakennuspalvelu ilm.
Lahtinen Oy sivu 17
Puh. 0400-729681, 040-5875157
jouko@rplahinen.fi
kimmo@rplahinen.fi

**Liity
Yrityssperheen
jäseneksi!**

Jäsenilmoitus
sivulla 2

TEOLLISUUSPALVELUT

Mediset Hoivarakentajat
HOLLOLA
www.hoivarakentajat.fi
ilm. sivu 15

**Koneensuunnittelu
Gen-Pen**
LEMPÄÄLÄ
Gsm 040-578 8801
genpen@kolumbus.fi

Loiran Asennuspalvelu Ky
ENO
Puh. 050-585 9130
www.loirasennuspalvelu.fi

TUOTANTOTOIMINTA

Pihtiputaan Kiviteos Oy
Saaninkoski-Kiinteistöt Oy/
SK-Isännöintipalvelu LKV
ilm. sivu 18

**Pirkanmaan Ilm. siv 19
Kiinteistösaneeraus Oy**
PIRKKALA
Gsm 0400 637 443
pentti.salonen@pks-saneeraus.fi

PL 1, Varastokatu 10, 54100 Joutseno
puh. 0207436900, Fax 0207436902
www.finn-valve.com
postmaster@finn-valve.com

Akken Metallit Oy
KYRÖ
Puh. 0500 - 919 514
posti@akkenmetalli.fi

www.finnmari.fi

T:mi P.O.Salonen
TAMPERE
Gsm 0400-510 965
pekkasalonen@kolumbus.fi

**T:mi Antti
Vainioranta**
antti.vainioranta@
pp.inet.fi
Gsm 0400 791 872

**TERVEYDENHOITO
PALVELUT**

**Portaanperän
mansikkatila**
Tapani Nieminen, Nyystölä
puh. 040-757 9470

LVI-MASAFIX
Matti Salmensuu, Lahti
040-411 4786
matti.salmensuu@gmail.com

JT Thermosteel Oy
ÄYSTÖ
Gsm 045-130 4419
jt.thermosteel@gmail.com

**Hammaslääkäri
Anne Latvanne**
Aleksis Kivenkatu 10 E
33210 Tampere
Puh. 03-212 3340
www.phla.fi

**Teuvan Mökki- ja
Sorvituote** ilm. sivu 17
Puh. 06-267 2661
www.saunat.net
saunat@saunat.net

Tepon Kirvestyö
KYRÖ
Gsm 0400-825 114
teponkirvestyo@pp.inet.fi

TOKETEK Oy
Aurinkosähköjärjestelmät
ja -tarvikkeet
0400-935 313
aurinkoenergia@toketek.com

**Kuntoutusasema
T:mi Timo Laine**
LAHTI
Gsm 0400-497 076
www.kuntoutusasema.fi

PADAS-KEITTIÖT OY
WWW.PADAS-KEITTIOT.FI

Puutyö P. Konttori Oy
HOLLOLA
Gsm 0400-830 580
paavo.konttori@elisanet.fi

TAMSIN ilm. sivu 16
Sähköpalvelu Oy
Puh. 050-372 8814
ltamsi@nic.fi
www.tamsinsahkopalvelu.com

KST Yhtiö/ST Rakennus-Pelti
puh. 0500-699 134
www.kstpelti.fi
ilm. sivu 17

Ins.tsto K&T
LAITINEN KY
Puikkasentie 7, JUVA. Puh. 0400 502 335
kari.laitinen@surffi.fi

Kalevalainen jäsenkorjaaja
Hannu Hirvensalo, puh.
0500 - 328 564

 printed by lightpress
www.lightpress.com

YRITYSPERHE-lehti

Ilmoitus YRITYSPERHE-lehdessä.

Yrityssperhe ry julkaisee jäsenlehteä, josta voi tilata ilmoitustilaa. Ilmoitusta varten tarvitaan seuraavat tiedot:

**Yrityksen nimi tai logo, lyhyt informaatio yrityksen päätuotteesta tai -palvelusta
puhelinnumero ja osoitetiedot sähköposti + www sivut**

	4-värinen	
Etusivu	185 x 225 mm	650 EUR
Takasivu	185 x 260 mm	550 EUR
koko sivu	A4 + 3 mm bleed	505 EUR
koko "	185 x 257 mm	505 EUR
1/2 "	185 x 125 mm	280 EUR
1/3 "	185 x 80 mm	240 EUR
1/4 "	90 x 125 mm	180 EUR

Palveluosoitesivut:

1 palsta 30 mm	50 EUR
1 palsta 60 mm	85 EUR
2 palstaa 30 mm	125 EUR
2 palstaa 60 mm	140 EUR

jatkuva ilmoitus/sama aineisto -20%

Jos haluat Yrityssperhelehteen ilmoituksen, ota yhteys Pekka Kempaiseen 0400 538 900.

Ideaparkissa Astetta enemmän joulua!

Upea

**PIPARKAKKU-
TALO-
KAUPUNKI**

**Tsekkaa
jouluun
tapahtumat:**

IDEAPARK.FI

**Viikon-
loppuisin**

**JOULUPUKKI
JA MUORI**

Ideaparkin ihanaan jouluun kuuluvat mm. joulupukin ja muorin vierailut viikonloppuisin, idyllinen käsityöläisten joulutori ja upea piparkakkutalokaupunki. Keskusaukiolla järjestetään jouluista ohjelmaa viikoittain.

Täytettä pukin konttiin voi hankkia yli 150 liikkeestä. Joulushoppailun lomassa viihdytään Zones by Särkänniemi -viihdekeskuksessa, touhutaan Ti-Ti Nallen Kodissa ja puuhastellaan Kulttuurikeskus PiiPoossa.

Tähän kun lisätään vielä elokuussa avattu Autoareena, Suomen suurin vaihtoautokappi, ei aika todellakaan käy pitkäksi.

Ideapark sijaitsee aivan Tampere-Helsinki-moottoritien varrella, vain alle 20 km Tampereelta. Piha-alueelta löytyy yli 3000 maksutonta parkkiruutua.

Tervetuloa!

ideapark

enemmän kuin erilainen